

[Kolbjørn.]

Professor Jørgen Pedersen beskriver i „Finanstidende“'s sidste nummer, udkommet den 26. november 1954, situationen på følgende drastiske måde:

„... bankerne nægter at yde nye lån, herunder byggelån mod statsgaranti. De nægter endvidere i stort omfang at forny forfaldne kreditter og presser deres kunder hårdt for at afvikle bestående engagementer. Det fører til, at de virksomheder, der rammes deraf, for at kunne opfylde deres forpligtelser må bortsælge lagre og besætninger, formindske indkøb og reducere deres produktion.

Alt dette virker tilbage på deres leverandører og kreditorer, der ligeledes kommer i likviditetsvanskeligheder. Der startes således en kædereaktion, som ender i arbejdsløshed og tvinger folk til på grund af manglende likvide midler at disponere uøkonomisk.

Landbruget er et kapitel for sig. På grund af stærk stigning i besætningernes størrelse og sen høst har det måttet foretage store foderstofindkøb, og de vanskelige høstvilkår har medført stærkt forøgede omkostninger. Der er derfor et meget stort antal landmænd, som er illikvide, og som, hvis de ikke kan opnå lån, tvinges til at reducere deres besætninger under ugunstige forhold og måske i nogle tilfælde bliver ude af stand til at klare de afdrag, de har påtaget sig til indkøb af maskiner.“

Professor Jørgen Gelting vender sig i et længere indlæg i „Politiken“ for den 27. november mod den defaitistiske grundtone i vor økonomiske politik og tager til orde imod, at man genindfører rationering, nemlig med hensyn til kredit, og derved hemmer produktionen.

Jeg citerer disse to nationaløkonomers udtalelser som udtryk for den bekymring, den stærke kreditstramning fremkalder, uden at slutte mig til de forslag, de udkaster. Vi må også anse den stærke kreditstramning for at være et tveægget våben, der har stærke virkninger på anlægsvirksomhed og byggeri. Regeringen havde som bekendt i sine forslag i september også ønsket i højere grad at tage finanspolitiske midler i anvendelse til løsning af valutavanskelighederne. Mit parti mener, at en

ansvarsbevidst økonomisk politik må sigte mod fuld beskæftigelse med samtidig opretholdelse af pengenes værdi. Det er en vanskelig opgave, des sværere at løse, jo højere produktion og beskæftigelse man tilstræber. Men det er et mål af grundlæggende betydning for opretholdelsen og udviklingen af et sundt demokratisk samfund. Derfor er vi også villige til at valutamæssige grunde gennem rimelige og hensigtsmæssige foranstaltninger at bidrage til at øge statens overskud. Dertil sigtende foranstaltninger må vel inden længe komme til drøftelse her i tinget Vi afventer regeringens forslag derom. For mit vedkommende skal jeg blot nævne, at jeg nu, da domænerne flyttedes fra finanslovens førstesteps, tog professor L. V. Bircks værk om „Rigets Jordegods og Regalerne“ ned fra hylden. Professor Birck fremhæver her på første side princippet i det offentlige domænepolitik:

„Statens eller kommunens på samfundets vegne hævdede forret til nationens jord og en anerkendelse af, at ejendomsretten til jord hverken indeholder den samme dispositionsret eller bør have samme omfang og tidsvarighed som ejendomsret over arbejdsskabte værdier.“

Jeg har indledningsvis rost finanslovforslagets opbygning. Jeg har dog også en kritisk bemærkning. Forslaget har ligesom tidligere en vrimmel af tekstanmærkninger, ikke mindst gælder dette undervisningsministeriets budget; der er ikke færre end 75. Man bør sikkert tilstræbe at indskrænke antallet af disse tekstanmærkninger betydeligt. Mange tekstanmærkninger drejer sig om lønanciennitet til enkelte personer, det gælder ikke mindst tillægsbevillingsloven; det må formentlig være muligt her at træffe beslutning om en anden form. Andre tekstanmærkninger drejer sig om en ændring af bestående love. Ganske uanset det principielle i denne metode, der som bekendt er anvendt af de forskelligste regeringer, er det meget upraktisk, at ændringer i love af en helt anden karakter skal søges i finanslov eller tillægsbevillingslov.

I anmærkningerne til hvert ministeriums budget findes udførlige løn- og honorarskemaer, som skulle angive, hvilken godtgørelse staten yder for de forskellige funktioner. Der opgives imidlertid kun lønningsklasse og grundbeløb. Vil det ikke være